

140131
Dnr: 2014/5
Handläggare: Marie-Louise Luther

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar på Boverkets och Energimyndighetens Förslag till nationell strategi för energi-effektiviserande renovering av byggnader, Dnr N2013/5078/E

Astma- och Allergiförbundets synpunkter:

Vi har valt att svara utifrån de aspekter som vi bedömer har betydande påverkan på hälsan för personer med allergi eller annan överkänslighet.

- Vi är positiva till regeringens förslag till strategi för energieffektiviserande renovering av byggnader och förslaget till nytt styrmedel om en informationssatsning där ett informationscentrum för energieffektivisering och renovering ska inrättas som en del. Det beskrivs kort att åtgärder energieffektivisering som kan ha negativ inverkan på inomhusmiljö, bl a fukt och mögel, ska ingå i informationen till målgrupper som fastighetsägare men inte hur rätt information ska tas fram. Vi ser med oro på om energieffektivisering av byggnader inte görs på rätt sätt utan får negativa effekter för inomhusmiljön. **Vi anser därför att förslaget behöver kompletteras med ett särskilt nationellt kompetenscentrum för inomhusmiljö (se bilaga) som har den kompetens om inomhusmiljö som behövs. Astma- och Allergiförbundet finns med i en arbetsgrupp som arbetar för att ett sådant centrum införs (bl a bedöms kostnaden för ett sådant centrum uppgå till endast 3-5 miljoner kr per år) . Innemiljöcentrum bör få i uppgift att samverka med informationscentrum om energieffektivisering och renovering kring information om inomhusmiljö och med Folkhälsomyndigheten som ansvarar för hälsa i miljömålen.** Ett innemiljöcentrum är ett viktigt styrmedel för att uppnå miljö kvalitetsmålet God Bebyggd miljö med preciseringen att byggnader och deras egenskaper inte ska påverka hälsan negativt år 2020 och Giftfri miljö, bl a när det gäller giftfritt byggande. Att byggnader inte orsakar ohälsa hos människor måste prioriteras framför andra intressen.
- När det gäller förslaget till styrmedel för förstärkt energi- och klimatrådgivning med riktad information och rådgivning till fastighetsägare anser vi att även den ska innehålla information om risker för inomhusmiljön som kan uppstå om energihushållning görs på ett felaktigt sätt. Där bör också finnas tydliga förslag på hur sådana risker kan undvikas.
- När det gäller de energipolitiska målen till 2050 konstaterar utredningen att för att nå en halvering av energieffektiviseringen behöver renoveringstakten öka (vilket innebär att nuvarande styrmedel och förslagen i scenario 1 kan behöva förstärkas). Det nämns också att syftet för strategin inte varit att öka omfattningen av renoveringar i beståndet faller detta utanför uppdraget. **Vi anser dock att ett särskilt uppdrag bör tas fram om hur renoveringstakten kan ökas och att åtgärder då samtidigt vidtas för att förbättra**

inomhusmiljön, särskilt när det gäller byggnader där barn och känsliga personer vistas, förslagsvis skolor (se separat beskrivning av förbundets förslag om s k klassrumspeng).

- **Vi vill även påminna om vikten av att en utvärdering görs av de nya styrmedlen för energihushållningsåtgärder (4.2) och att effekter på inomhusmiljön och hälsan ingår i den utvärderingen.**

Exempel på energihushållningsåtgärder som kan ge problem, särskilt för personer som är känsligare än normalt är; avstängd ventilation i skolor på nätter, kvällar och helger, tilläggsisolering/tätning (utan förbättrad ventilation), minskade luftflöden, återluftssystem, luftburet värmesystem i bostadshus (t ex luft-luftvärmepumpar), åtgärder som innebär ökad fuktbelastning i bostäder (t ex konvertering från oljepanna till bergvärme utan annan värmekälla istället för pannan), nybyggnad av s k passivhus utan noggrann fuktdimensionering och fukt-säkring, införande av biobränsle som värmekälla i tätbebyggda områden.

Beskrivning av Astma- och Allergiförbundets förslag om statligt stöd för upprustning av skolmiljön, så kallad klassrumspeng:

Många kommuner skjuter ett renoveringsberg framför sig. Fyra av tio skolor har fuktskador och lika många en konstruktion som gör att det finns en ökad risk för fuktskador enligt en undersökning från Boverket och Energimyndigheten. För att bidra till och påskynda upprustningen av dåligt underhållna skollokaler med bl a fuktskador och bristfällig ventilation anser vi att staten borde införa ett statligt investeringsstöd för upprustning av skolmiljön som kommunerna kan söka. Forskning visar även att fuktskador kan orsaka astma och luftvägsbesvär och sätta igång symtom hos den som har någon form av allergi. Om kommunerna inte rustar upp skolorna är det sannolikt att många fler barn, helt i onödan, kommer att drabbas av astma och allergi. En klassrumspeng skulle bidra till att regeringen kommer närmare miljömålet God bebyggd miljö - att byggnader och deras egenskaper inte ska påverka hälsan negativt år 2020. Se hela debattartikeln här;

<http://www.dagenssamhalle.se/debatt/kraftig-oekning-av-astma-hos-barn-kraever-baettre-skolmiljoe-6481>

Bakgrund

Astma- och Allergiförbundet är en intresseorganisation som tillvaratar intressen för personer med allergisjukdomar. Organisationen har idag ca 20 000 medlemmar och ingår i Handikappförbunden. Allergi och annan överkänslighet har ökat under de senaste decennierna och tillhör numera våra mest utbredda kroniska sjukdomar. Ungefär vart tredje barn har en pågående allergisjukdom och ca 9% av barnen har läkardiagnosticerad astma, vilket är en ökning med 50% sedan 2003 då andelen var 6%. 1) Minst 25% av den vuxna befolkningen har pågående allergisjukdom och 10% av den vuxna befolkningen har astma. 2) För personer med astma, allergi och annan överkänslighet är en god inomhus- och utomhusmiljö av stor betydelse för att må bra. Allergi är en dold funktionsnedsättning. Det innebär att det ibland kan vara svårt att få förståelse och gehör för att vidta åtgärder t ex i inomhusmiljön. Inte desto mindre är det viktigt att åtgärder vidtas för att personer med allergisjukdomar ska må bättre.

Maritha Sedvallson

Ordförande, Astma- och Allergiförbundet

Källor:

1) Barnens miljöhälsoberättelse 2013, länk; <http://ki.se/content/1/c6/16/39/59/MHR2013.pdf>

2) Miljöhälsoberättelse 2009, länk; <http://ki.se/content/1/c4/57/25/MHR2009.pdf>